

9 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය I

නම/විෂය අංකය
පටය 2

කාලය

I කොටස

- ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.
  - වඩාත්ම නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
  - එක් නිවැරදි පිළිතුරට ලකුණු දෙක බැගින්
01. කුසලවේතනාවන් මත පිහිටා අප සිතාමතා කරන ක්‍රියාවන් හැඳින්වෙන්නේ

(1) කුසල් යනුවෙනි.	(2) අකුසල් යනුවෙනි
(3) කර්මය යනුවෙනි	(4) සිං යනුවෙනි
  02. අපට මෙලොවදීම විපාක ලබාදෙන කර්මය හඳුන්වන්නේ

(1) දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්ම යනුවෙනි.	(2) උපපජ්ජවේදනීය කර්ම යනුවෙනි
(3) අපරාපරිය වේදනීය කර්ම යනුවෙනි	(4) අභෝසි කර්මය කර්ම යනුවෙනි
  03. සියලු දෑක් නිමා වීම ලෙස හැඳින්වෙන්නේ"

(1) මරණය ලෙසය	(2) නිවන ලෙසය
(3) සෝවාන් ලෙසය	(4) අනාගාමී ලෙසය.
  04. "යේ ධම්මා භේකුස්සභවා තේසං භේකුං තථාගතෝ ආහ-----" යන ගාථා පාඨය ඇතුළත්වන්නේ

(1) චූල්ලවග්ග පාළියටයි	(2) මහාවග්ග පාළියටයි
(3) පරිවාර පාළියටයි	(4) පරාජිකා පාළියටයි.
  05. අප බෝසතාණන් වහන්සේ වෙළෙඳ කණ්ඩායමක නායකයෙකු ලෙස ඉපදී තමාගේ වෙළෙඳ කණ්ඩායමට අත් විඳීමට තිබූ විනාශයකින් බේරාගත් පුවත සඳහන්වන්නේ

(1) උම්මග්ග ජාතික කතාවෙහිය.	(2) අපණ්ණක ජාතක කතාවෙහිය
(3) සාමජාතක කතාවෙහිය	(4) වෙස්සන්තර ජාතක කතාවෙහිය
  06. සම්බුද්ධ පරිනිර්වානය දැනුම් දීම සඳහා බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් ආනන්ද හිමියන් ලවා හිසුන් වහන්සේලා රැස්කරනලද්දේ

(1) ඉසිපතනේ මීගඟුයටය
(2) විශාලා මහනුවර වාලුකාරාමයටය.
(3) විශාලා මහනුවර කුටාගාරශාලාවටය

07. සැමදාම මා කෙරෙහි අනුකම්පාවේ දැක්වූ බුදු රජාණන්වහන්සේ පිරිණිවන් පානසේක. දැක්මට කාගේ පිහිටක්දැයි සිතමින් හැඬූ තෙරුන් වහන්සේ වන්නේ "

- (1) රාහුල තෙරුන්වහන්සේය
- (2) නන්ද තෙරුන්වහන්සේය
- (3) ආනන්ද තෙරුන්වහන්සේය
- (4) ධම්මරාම තෙරුන්වහන්සේය.

08. නායකයා ප්‍රතිපත්තිගරුක කරන දේ කියන කියන දේ කරන අයෙකු විය යුතුය. එම ගුණාංගය ඇතුළත් වන්නේ

- (1) ඉවසන සුළුබව තුළින් ය
- (2) යථාචාරී තථාකාරී බව තුළින් ය.
- (3) සුභශීලී බව තුළින් ය
- (4) නිවැරදි දර්ශනයක් තිබීම තුළින් ය.

09. භාවනාවේදී සුදුසුම වන්නේ පිරිමි දරුවන් බද්ධ පර්යංකයෙනුත් ගැහැණු දරුවන් අර්ධ පර්යංකයෙනුත් වාසී වීමයි. මෙම ඉරියවු වඩාත්ම ගැලපෙන්නේ "

- (1) බුද්ධානුස්සති භාවනාවටයි
- (2) පිළිකුල් භාවනාවටයි
- (3) ආනාපානසති භාවනාවටයි
- (4) මෛත්‍රී භාවනාවටයි.

10. ශාක්‍ය - කෝලීය දෙපිරිස යුද වැදීමට සුදානම් වූ අවස්ථාවේදී බුදුරජාණන්වහන්සේ එය සංසිඳවීමට දේශනාකළ සූත්‍රය දේශනාව වන්නේ "

- (1) මහාමංගල සූත්‍රයයි
- (2) මෙත්තානි සංස සූත්‍රයයි
- (3) මිත්තානි සංස සූත්‍රය
- (4) කලහ විවාද සූත්‍රයි

11. බුදු දහමට අනුව මිනිස් ගුණ දහම් සුරැකෙන සමාජය සදාචාර සම්පන්නය. මේ සදහා ඉතා සමීප යෙදුම වන්නේ

- (1) අධම්ම වරියාව යන්නයි
- (2) විෂම වරියා යන්නයි
- (3) සම වරියා යන්නයි
- (4) සදාචාර සම්පන්න යන්නයි

12. තම දෙමාපියන් තමාට දුන් මුදල් එකතුකර මරණයට කැප වූ ගවයෙකු නිදහස් කර ගත් පාසල් ළමයි දෙදෙනෙකු පිළිබඳ පුවතක් පුවත් පතක පළවිය. එම ශිෂ්‍යයන් දෙදෙනා කළ පිංකම වන්නේ ,

- (1) ධර්මදානමය පිංකමයි
- (2) ආමිෂ දානමය පිංකමයි
- (3) අභයදානමය පිංකමයි
- (4) සත්ව දානමය පිංකමයි

13. මිනිසෙකුගේ අභිවෘද්දියට හේතුවන පළමු කරුණ කායික , නිරෝගිතාවයයි. එය ඇතුළත් වන්නේ,

- (1) කිලමුට්ඨි ජාතකයේය
- (2) අත්ථස්සද්චාර ජාතකයේය
- (3) මාහා ධර්මපාල ජාතකයේය
- (4) අපණ්ණ ජාතකයේය

14. මහා ප්‍රජාපතිගෝතමිය ඇතුළු කාන්තාවන් විසින් පැවිදි උපසම්පදාව ලබා ගත්තේ "

- (1) බණ ඇසීමෙනි
- (2) සිල් රැකීමෙනි
- (3) අෂ්ට ගරු ධර්ම පිළිගැනීමෙනි
- (4) කසාවත් පෙරවීමෙනි.

15. ලෝකපාලන ධර්මයන්හි "හිරි" යනු
 (1) පවි කිරීමට ඇති ලැජ්ජාවයි (2) පවි කිරීමට ඇති බියයි
 (3) කුසල් කිරීමට ඇති ලැජ්ජාවයි (4) කුසල් කිරීමට ඇති බියයි
16. චතුරාර්ය සත්‍ය ඇතුළත් සූත්‍රදේශනාව වන්නේ
 (1) සීගාලෝවාද සූත්‍රයේය (2) මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රයේය
 (3) පරාභව සූත්‍රයේය (4) දම්සක් පැවැතුම් සූත්‍රයේය
17. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ අන්තිම ශ්‍රාවකයා වූයේ
 (1) ආනන්ද කෙරුන්ය (2) සුභද්‍ර කෙරුන්ය
 (3) නන්ද කෙරුන්ය (4) භක්කුල කෙරුන්ය
18. මල්ල රජ දරුවන් විසින් පිරිනිවන් පෑ බුදු රජාණන්වහන්සේගේ ශ්‍රී දේහය ආදාහනය කරන ලද්දේ
 (1) ලුම්බිණි උද්‍යානයේදීය (2) උපවර්ථන සල් උයනේදීය
 (3) කුඩාගාර ශාලාවේදීය (4) මකුඩා බන්ධන නම් ස්ථානයේදීය
19. බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් සසර දුක ඇතිවන සැටිද නැතිවන සැටිද වදාරන ලද්දේ
 (1) චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයේදීය. (2) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ දී ය
 (3) හේතුඵල දහමෙහිදී ය (4) අභිධර්මයේදීය
20. තෘෂ්ණාව අල්ප මාත්‍රයක්වත් ඉතිරිනොවී සහමුලින්ම නැතිවී යන්නේ.
 (1) දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යයේදීය
 (2) දුක්ඛ සමුධයාර්ය සත්‍යයේදී ය
 (3) දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍යයේදීය
 (4) දුක්ඛ නිරෝධගාමී පටිපදා ආර්ය සත්‍යයේදීය

II කොටස

• පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළු ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

01. දෙවනවාරයට නියමිත පාසල පදනම්කරගත් ඇගයීමට අදාළව ඔබේ පන්තිකාමරයේ සකස්කරන ලද ඉගෙනුම් හා ඉගැන්වීම් දීර්ඝ කිරීමේ උපකරණ ඇසුරින් පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- i. සිව්බඹ විහරණ නම් කරන්න (උ. 2)
  - ii. සිව්බඹ විහරණ යන්නට සමාන වචනයක් ලියන්න (උ. 2)
  - iii. සිව්බඹ විහරණ මහා බ්‍රහ්මයා කුළ ඇති අතර මනුෂ්‍යලෝකයෙහි ඇත්තේ කා කුළද? (උ. 2)
  - iv. ගේහසිඛ ශීලය යනු කුමක් ද? (උ.2)
  - v. විරමණ හා සමාදානය යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න. (උ.2)
  - vi. දස කුසල් වලින් දෙකක් ලියන්න. (උ.2)

- vii. පොහොයදා සමාදන් වන ශීලය නම් කරන්න (උ.2)
- viii. සිව්වනක් පිරිස නම් කරන්න. (උ.2)
- ix. ගිහියා විසින් සඟ රුවනට සංග්‍රහ කළයුතු කරුණු වලින් දෙකක් ලියන්න. (උ.2)
- x. මහා සංඝරත්නයා විසින් ගිහි දායකයන්ට ගංග්‍රහ කළයුතු කරුණු වලින් දෙකක් ලියන්න. (උ.2)
02. බුදු වරුන්ගේ ම දහම ලෙස පවිච්ඡසමුප්පාද ධර්මය හඳුන්වා ඇත.
- i. යේ ධම්ම හේතුප්පබ්බා යන ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න. (උ.2)
- ii. එහි අර්ථය ලියන්න. (උ.3)
- iii. පවිටු මිතුරු ඇසුරු නිසා කෙනෙක් දෙලොවම පිරිහෙන අයුරු හේතුළල ධර්මය ඇසුරින් විස්තර කරන්න. (උ.5)
03. ලොව පහල වූ උත්තරීතර ශාස්තෘවරයා ගෞතම බුදුරජාණන්වහන්සේය.
- i. බුදුරජාණන්වහන්සේ තුළ තිබූ නායකත්ව ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න. (උ.2)
- ii. ඉන් එක් අවස්ථාවක් සඳහා උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලිකරන්න. (උ.3)
- iii. බුදු සිරිතේ ප්‍රකට නායකත්ව ලක්ෂණ ඇසුරින් ශිෂ්‍යජීවිතය සාර්ථක කරගන්නා අයුරු පැහැදිලි කරන්න. (උ.5)
04. විසිරි යන සිත තැන්පත් කිරීමට අපට භාවනාව වැදගත්වේ.
- i. "ආනාපාසති භාවනාව" යන්නෙන් අර්ථය ලියන්න. (උ.2)
- ii. ආනාපාන සති භාවනාව වැඩීමට පෙර පූර්වකෘත්‍ය ලෙස සිදුකරන කරුණු තුනක් ලියන්න. (උ.3)
- iii. ආනාපාන සති භාවනාව වැඩීමෙන් ඉගෙන ගන්නා ශිෂ්‍යයෙකුට ලැබෙන ප්‍රයෝජන විස්තර කරන්න. (උ.5)
05. i. සුඛකාමානී භූතානී ----යන ගාථාව සම්පූර්ණකර ලියන්න. (උ.2)
- ii. එම ගාථාවේ සරල අර්ථය ලියන්න. (උ.3)
- iii. "හිංසනයෙන් වැලකී සැමවිටම හිතවාදී වෙමු "යනමාතෘකාව යටතේ බෞද්ධ සඟරාවකට ලිපියක් ලියන්න. (උ.5)
06. i. මහාප්‍රජාපති ගෝතමීයට භාවිතා කළ වෙනත් නමක් ලියන්න. (උ.2)
- ii. මහා ප්‍රජාපතිගෝතමීයගේ චරිතයෙන් ගතහැකි ආදර්ශ තුනක් ලියන්න. (උ.3)
- iii. මහාප්‍රජාපති ගෝතමීයගෙන් බුද්ධ ශාසනයට වූ සේවාව විස්තරකරන්න. (උ.5)
07. වත් පිළිවෙත් නොපුරන්නාගේ සිලය සම්පූර්ණ නොවේ. යනු බුද්ධ දේශනාවයි මේ අනුව
- i. "වෙය්‍යාවච්ච" යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක්ද? (උ.2)
- ii. ඔබ විභාරස්ථානයට ගියපසු අනුගමනය කළ යුතු වත් පිළිවෙත් තුනක් ලියන්න. (උ.3)
- iii. චරිතවත් ළමයෙකු වීමට වත් පිළිවෙත්වල ඇති වටිනාකම උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරන්න. (උ.5)